BIBLIOTECA CENTRALĂ A ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 208 Miercuri 31 Iulie 1940
8 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

UNIREA IN MUNCĂ

Ori care va fi fizionomia economiei europene în noua rânduială generală ce va urma actualului război, un fapt se poate întrevedea încă de pe acum ca sigur: munca și toate valorile create de ea vor înlocui multe din criteriile arbitrare și până la un punct artificiale, care au determinat și dirijat până acum activitățile economice, condiționând în același timp raporturile de interese între indivizi, ca și între state. Munca și valorile create de ea vor participa de aci înainte mai cu temei la zidirea nouei ordine economice și tot ele vor stabili și poziția pe care diferitele țări vor ocupa-o în ierarhia și în noua înlănțuire de interese din cuprinsul acestei ordine economice.

Potențialul și specialitatea de producție vor rândui fiecare țară la locul pe care posibilitățile naturale locale, dar și propria vrednicie îi-l vor indica și tot ele vor prezida și la stabilirea raporturilor firești de schimb și — prin extindere — de colaborare economică generale cu celelalte state din spațiul european.

Și cum proverbul: cine se scoală de dimineață, departe ajunge, își găsește și aci o largă aplicare, România nu trebue să mai piardă un minut, pe care să nu-l consacre desvoltării muncii și organizării forțelor sale productive în toate direcțiunile în care acestea găsesc la noi condițiuni firești de desvoltare.

Aceste condițiuni pun pe primul plan: economia agricolă. Pe acest câmp de lucru trebue să mobilizăm și să organizăm din primul moment toate posibilitățile noastre de realizare, recuperând astfel toate întârzierile și deficiențele trecutului, spre a câștiga în timpul cel mai scurt poziția care de drept și de fapt trebue să ne revie în noua ordine a economiei europene, potrivit însușirilor solului nostru, cum și virtualităților realizatoare ale poporului român.

Cultul și devotamentul pentru munca ordonată în toate câmpurile de afirmare românească, trebue să fie una din primele discipline ale nouei Românii. Am pierdut mai bine de douăzeci de ani dela războiul de întregire în dibuieli și risipiri pe drumuri străine de interesele și realitățile românești. A sunat ceasul desmeticirii și adunării forțelor românești pe câmpul muncii serioase și cu adevărat sănătoase. Să ne lepădăm de tot ce ne poate abate dela acest drum salvator: unirea în muncă și în hotărîrea de a birui.

COMUNICAT AL MINISTERULUI DE INTERNE

Al doilea lot de străini din secția de sabotaj organizată pe teritoriul statului român descoperiți și obligați să părăsească țara

Ca urmare la comunicatul ministerului de interne, apărut în ziarele din ziua de 27 Iulie a. c., relativ la expulzarea supușilor francezi cari făceau parte din secția de sabotaj organizată pe teritoriul Statului român, au mai părăsit țara următorii:

1) Léon Wenger, inginer, director la Societatea petroliferă „Concordia".

2) Pierre Boncenne, industriaș, din serviciul Societății „Concordia".

3) Armand Lachapelle.

Cercetările continuă.

„NU PUTEM AVEA IN ACELAȘI TIMP ȘI TUNURI ȘI UNT", SCRIE ZIARUL „DAILY SKETCH"

Berna, 28 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Sub titlul „Nu putem avea în același timp și tunuri și unt", ziarul „Daily Sketch" din Londra scrie:

Până acum oricine ar fi dat să se înțeleagă, chiar sub rezerva cea mai discretă, că cheltuielile de război ating cifra de peste 50.000.000 lire sterline pe săptămână și ar trebui în mod fatal ca standardul nostru de viață să se micșoreze, risca să fie bănuit că face parte din coloana a cincea.

Până acum un an Marea Britanie prefera mai mult untul de cât tunurile. Dacă acum voim să avem tunuri trebue să ne resemnăm a mânca pâine goală.

Dacă cheltuelile prevăzute de buget trebuesc să fie depășite, atunci se poate spune că, cancelarul eșichierului este mult prea binevoitor pentru veniturile unor oameni cari câștigă enorm din cauza războiului: Fabricanții de arme și de muniții.

IN CORPUL ZIARULUI:

SITUAȚIA ACTUALĂ PE FRONTURILE DE LUPTĂ

IN COPENHAGA

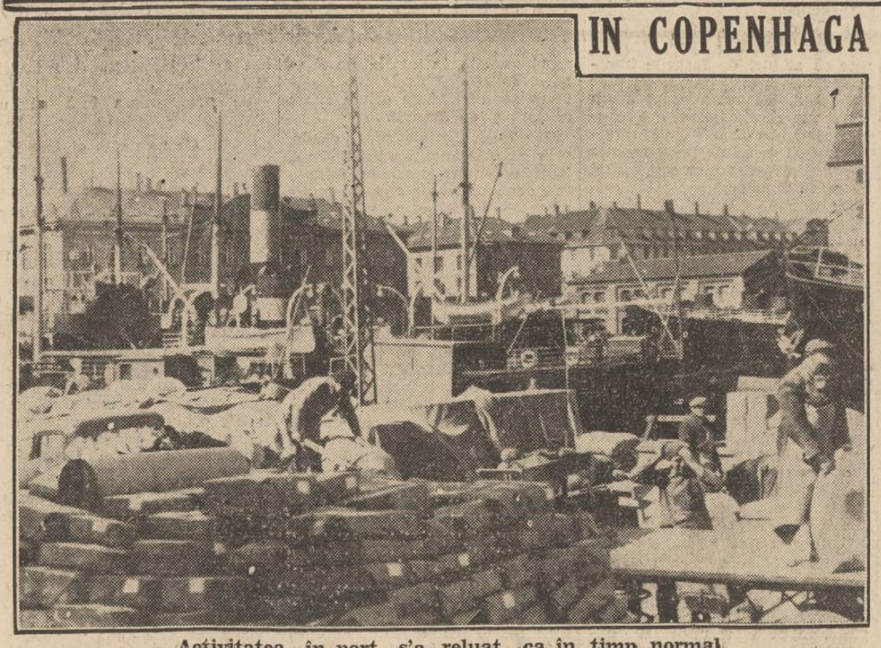

Activitatea, în port, s'a reluat, ca în timp normal

DUPĂ VIZITA DELA ROMA

AUDIENȚA LA DUCE A DURAT O ORĂ ȘI JUMĂTATE. — DINEUL DE GALĂ DELA LEGAȚIA ROMÂNĂ. — MANIFESTAȚIA DE SIMPATIE DIN GARĂ

Roma 28 (Rador). — Sâmbătă seară, după ce au fost primiți de Duce într'o audiență care a durat o oră și jumătate, la ora 20,45 miniștrii români au luat parte la un dineu de gală oferit de d. Raul Bossy, ministrul României pe lângă Quirinale.

Au participat la acest dineu peste 40 de persoane, printre cari contele Ciano, ministrul afacerilor străine, subsecretarul de stat la prezidența consiliului de miniștri, d. ministru Riccardi, d. Amfuso, director de cabinet la ministerul de externe și alte numeroase personalități din lumea politică italiană, precum și personalul diplomatic al legației române.

La ora 0,30, însoțiți de contele Ciano, cei doi miniștri români au plecat spre gara centrală, unde au fost primiți în sunetele muzicei militare și unde o companie de carabinieri, în ținută de gală, a dat onorurile.

In cele câteva minute care îi mai despărțeau de plecare, oaspeții s'au întreținut în sala regală a gării, splendid împodobită cu drapelele celor două națiuni, cu contele Ciano și cu autoritățile fasciste prezente.

Erau de față subsecretarul de stat dela prezidența consiliului de miniștri, reprezentând pe Duce, conducătorul directoratului partidului fascist, directorul general pentru afacerile din Europa mediteraneană, comandantul corpului de armată, prefectul Romei, guvernatorul orașului, directorul general al presei externe, d. Ghigi, ministrul Italiei la București, șeful ceremonialului din ministerul de afaceri străine, precum și personalul ambasadei și legației României din Roma.

Insoțiți de membrii suitei lor, oaspeții s'au urcat în tren, în timp ce muzica intona Imnul Național Român.

Despărțirea de contele Ciano a fost dintre cele mai cordiale.

Cei rămași pe peron au făcut d-lor Gigurtu și Manoilescu o călduroasă și sinceră manifestație de simpatie, la care s'au asociat și numeroșii călători, care se aflau la acea oră în gară.

Astfel s'a încheiat această fastuoasă și esențială vizită în Italia.

PRESA ITALIANĂ ȘI VIZITA D-LOR I. GIGURTU ȘI M. MANOILESCU LA ROMA

Roma, 28 (Rador). — Agenția Stefani transmite:

Presa italiană de Duminică dimineață, comentând vizita făcută la Roma de d-nii inginer I. Gigurtu, președintele consiliului de miniștri al României și inginer Mihail Manoilescu, ministrul afacerilor străine, scoate în relief, prin titlurile sale, că Ducele a primit pe cei doi reprezentanți ai națiunei române și că timp de o oră și jumătate a avut cu ei conversații cordiale.

Messaggero, sub titlul „Ordinea Nouă", scrie între altele:

„Dacă există un sector în Europa, care a suferit în mod deosebit o nefastă influență și ingerință din partea plutocrațiilor, a doua zi după războiul mondial, acest sector este cu siguranță peninsula Balcanică. Dar toate acestea s'au terminat acum în mod definitiv. Revizuirea nedreptăților consacrate prin funestele tratate de pace a început și nimic nu va putea să o împiedece sau cel puțin să o amâne.

Statele balcanice au înțeles perfect de bine care sunt interesele lor reale, care sunt marile puteri cu adevărat amice, care sunt directivele ce vor asigura Europei de mâine pacea, justiția și prosperitatea. De aceea, statele balcanice nu vor întârzia să se orienteze după noțiunea exactă a nouei ordine politice, economice și sociale, pe care Italia și Germania sunt pe cale să o realizeze pentru buna starea întregei comunități europene.

Conversațiile dela Salzburg ale miniștrilor români și bulgari și acelea dela Roma, între Duce, contele Ciano și reprezentanții națiunii române, se încadrează perfect în această fază a reconstrucției europene.

PROBLEMA POSESIUNILOR EUROPENE DIN AMERICA

HOTĂRÂREA CONFERINȚEI PAN-AMERICANE

Havana, 28 (Rador). — Comisia plenară a conferinței pan-americane, însărcinată cu examinarea problemei menținerei păcii, a adoptat în unanimitate convenția privitoare la acțiunea celor două Americi, în cazul când posesiunile europene din emisfera occidentală ar fi amenințate de o schimbare a statutului lor.

Comisia se întrunește din nou Duminică pentru a adopta celelalte două puncte din proectul de plan, adoptate Sâmbătă de comitetul de cinci, adică „declarația dela Havana", care reafirmă dreptul de auto-determinare pentru toate teritoriile din emisfera occidentală și proclamă dreptul celor două Americi de a se apăra în contra unei posibile schimbări a suveranității acestor teritorii, precum și rezoluția prin care se prevede înființarea unui comitet special, care să se ocupe de aspectul situației, până la întrunirea organizației permanente.

Aceste două puncte vor fi redactate într'unul singur și adoptarea lor a fost întârziată numai din cauza traducerilor și alegerea termenilor.

*

New-York, 28 (Rador). — „New York Times", într'o telegramă primită din Havana, anunță că în ședința de Duminică dimineața a conferinței pan-americane de la Havana s'a ajuns la un acord complet asupra măsurilor pe care emisfera occidentală urmează să le ia imediat pentru a se apăra în contra crizei ce se desfășoară rapid în Europa și în Asia.

Principalele puncte ale acestui program de apărare panamericană sunt:

1) O declarație care să descrie amenințarea în contra securității celor două Americi, care ar lua naștere de pe urma oricărei încercări de a se transfera controlul posesiunilor europene din emisfera occidentală, din mâna puterilor ce le posedau la 1 Septembrie 1939, în mâinile vreunei alte puteri, direct sau indirect.

2) Un proect de convenție care să stabilească mecanismul pe baza căruia aceste regiuni, în cazul unei încercări de transfer, să fie puse sub administrația colectivă a cel puțin 14 dintre cele 21 de republici americane;

3) O rezoluție prin care se recomandă încheerea de acorduri relative la vânzarea mărfurilor, la nevoie acordarea de împrumuturi producătorilor, pentru a se evita ca stocuile să ajungă pe piețele mondiale și

4) O moțiune prin care se recomandă o restrângere uniformă a privilegiilor și acțiunei reprezentanților diplomatici și consulari, pentru a se împiedica activități subversive din partea puterilor străine.

Redactarea acordului nu va fi terminată decât Luni, așa că deocamdată nu există detalii exacte asupra lui, însă din ce se știe până acum se poate spune că propunerile d-lui Cordell Hull au fost slăbite mult în timpul negocierilor din ultimele zile.

„New York Times" declară că guvernul argentinian a părăsit rezervele sale prudente pe care le făcuse cu privire la planul prezentat de d. Cordell Hull.

INDIILE OCCIDENTALE BRITANICE

Londra, 28 (Rador). — *Agenția Reuter transmite din Port-of-Spain (Trinidad):*

Ziarul „Trinidad Guardian", comentând propunerea relativă la tutela americană pentru coloniile europene din emisfera occidentală, scrie:

„Indiile occidentale se găsesc în situația unui pacient care se află pe masa de operație, care ascultă discuția chirurgilor asupra operației, dar căruia i se refuză dreptul de a fi consultat.

In ce privește coloniile britanice, există următoarea diferență: Pacientul nu este și nu va fi niciodată sub influența vreunui anestezic, deoarece Marea Britanie nu va fi învinsă în acest război. Răspunsul nostru, pe care-l dăm conferinței dela Havana, este următorul: Indiile occidentale britanice sunt britanice și au intenția să rămână britanice, orice s'ar întâmpla".

RESTRICȚII LA FOLOSIREA CEREALELOR IN UNGARIA

Budapesta, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B. anunță următoarele:

Un decret prevăzând noi măsuri pentru utilizarea cerealelor, a fost publicat.

Acest decret, care fixează prețurile minimale, prevede un control sever al statului asupra utilizării stocurilor de cereale în anul 1940—1941.

Stocurile de cereale trebuesc declarate, iar vânzarea și cumpărarea cerealelor nu poate fi făcută decât de comercianți și întreprinderi recunoscute de stat.

IRLANDEZII VOR FI CONSIDERAȚI CA STRĂINI IN ANGLIA

Berna, 28 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

Ziarul „Daily Sketch" anunță că irlandezii ce doresc a debarca în Anglia, vor fi considerați ca străini și vor trebui să dea autorităților din porturi, lămuriri asupra scopului călătoriei lor.

Cei cari nu vor face acest lucru, vor fi siliți a se reîntoarce cum au venit.

Cine își umple cămara cu mărfuri, dovedește egoism și lipsă de solidaritate națională. Prevederea devine păcat când trece peste aceste margini.

LA DUNKERQUE

Lumea, la strand...

SUPUȘII GERMANI, ACUZAȚI DE CRIMĂ IMPOTRIVA SIGURANȚEI TURCIEI, AU FOST ACHITAȚI

Istanbul, 28 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Trei supuși germani, cari fuseseră acuzați de crime împotriva siguranței statului, au fost achitați, după dezbateri ce au durat mai multe luni.

Ei fuseseră arestați mai ales din cauza unor bănueli arătate împotriva lor de către niște emigranți evrei.

Ei au fost ținuți înainte de dezbateri, patru luni, în închisoare preventivă.

Supuși britanici arestați în Japonia

Shanghai, 28 (Rador). — Corespondentul agenției Reuter transmite:

Numărul supușilor britanici arestați în Japonia se ridică la zece. Acest lucru s'a putut afla de abia acum.

Arestările au fost operate simultan în diferite părți ale țării.

Printre persoanele arestate se află și câteva personalități britanice din cele mai de seamă din Japonia.

Nu numai că știrea despre arestări nu a fost publicată în Japonia, dar chiar transmiterea ei în străinătate a fost interzisă.

Acord cu privire la menținerea păcii la Tientsin

Tokio, 28 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" anunță:

Inlocuitorul vice-ministrului afacerilor străine și ambasadorul francez au semnat un acord cu privire la menținerea păcei și ordinei în concesiunea franceză din Tientsin.

NU DAȚI VOE ORICUI SĂ VĂ FACĂ CONTROL IN CASĂ!

COMUNICATUL PREFECTURII POLIȚIEI CAPITALEI

Prefectura poliției Capitalei este informată că anumiți indivizi, dându-se drept agenți la serviciul central de control al populației și cărții de imobil, sub pretext că-și exercită atribuțiile, se introduc în locuințele cetățenilor fără nici un drept.

Publicul e înștiințat pe această cale că numai ofițerii și agenții de poliție au dreptul de a face control, legitimându-se totdeauna cu carnetul respectiv.

Ori ce altă persoană care s'ar prezenta în numele prefecturii poliției fără să facă dovada calității de ofițer sau agent de poliție, va fi imediat reținută și dată pe mâna poliției prin mijloacele cari s'ar găsi mai la'ndemână.

GIBRALTARUL ȘI MALTA

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

In operațiunile navale ce se desfășoară actualmente în Mediterana, Gibraltarul și Malta sunt două baze navale engleze deosebit de importante, dar în același timp două obiective operative asupra cărora se îndreaptă cu putere extrem de distrugătoare forțele aeriene italiene.

Anglia a ales cu mult discernământ strategie poziția bazelor sale, căci ea socotea că trebue să aibă mijloacele de a controla și proteja comunicațiile maritime, cari leagă Oceanul Atlantic cu Mediterana și acele linii de navigație cari prelungesc căile traficului său spre Indii, prin Suez și Marea Roșie.

Aceste două baze îndeplinesc trei condițiuni speciale: a) Dispun de forțe de apărare suficiente dinspre mare, dinspre uscat și din aer, b) Posedă resurse de reparațiuni pentru nave și numeroase depozite de combustibil, materiale, aprovizionare și muniționi. c) Sunt înzestrate cu poziționi geografice care le permit a avea controlul comunicațiilor maritime.

Vom da pe scurt câteva date istorice, geografice și militare.

GIBRALTARUL

Strâmtoarea Gibraltar, lungă de 60 km. și largă de 14 km., desparte coasta Spaniei de coasta Marocului. Strabon o numește Coloanele lui Ercule, după cei doi munți, Calpe și Abyla, cari străjuesc strâmtoarea pe cele două coaste.

Numele de Gibraltar vine de la Djebel-Tarek, adică Muntele Tarek, după numele generalului arab Tarek, care a cucerit prima oară această poziție și a trasat prima linie de fortificație pentru apărarea cetății.

In anul 1704 Englezii ocupă Gibraltarul, cu prilejul războiului de succesiune al Spaniei. Amiralul Sir George Rook având o flotă armată cu 3.000 tunuri și un corp de debarcare de 20.000 oameni, a atacat și bombardat Gibraltarul, ocupându-l dinspre Algesiras. Prin pace

(Continuare în pag. 2-a)

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

COMORI INSTRĂINATE

9. Tezaurul din Sân-Miclăușul-Mare (III)

de CONST. MOISIL

Inainte de a descrie ultimele obiecte din tezaurul dela Sân-Miclăușul Mare, țin să informez publicul cititor, că în București se găsește o reproducere galvanoplastică a minunatei cămi de aur din acest tezaur, pe care am publicat-o în Buletinul precedent (nr. 200) la fig. 2 și 3. Ea face parte din colecția d-lui N. Bălău, unul dintre tinerii noștri amatori de obiecte de artă, care cu o pasiune puțin obișnuită a reușit să adune un număr destul de mare de capodopere ale artei industriale antice și medievale din sud-estul Europei.

Fig. 1.

Cu acest prilej îmi iau voie a ridica din nou problema utilității imediate de a se înzestra muzeele noastre mai importante, seminariile universitare de arheologie și istoria artelor, cum și școalele superioare de arte și meserii, cu copii galvanoplastice de pe cele mai caracteristice piese din tezaurele noastre înstrăinate. Dacă n'am fost în tare să recuperăm aceste tezaure atunci când ne fuseseră cedate prin tratatele de pace, să comandăm acum, măcar reproduceri exacte de pe obiectele mai importante, atât pentru instrucția artistică a tineretului din școalele superioare, cât și pentru cultura generală a publicului care vizitează muzeele noastre. Mai ales că această înzestrare se poate face în condițiuni destul de avantajoase, iar folosele științifice și artistice pe cari le va aduce, vor fi incomparabile.

Revenind acum la ultimele obiecte din tezaurul dela Sân-Miclăușul-Mare, țin să atrag atenția în primul rând asupra unui grup de 10 cupe de aur de diferite forme și decorate cu ornamentele cele mai variate, iar unele dintre ele având și inscripții, cari însă n'au putut fi descifrate până acum.

Menționez că foarte caracteristice două cupe ovale, cu marginea împodobită cu chenare de flori stilizate, iar la una din extremități având câte un cap de taur întors înapoi și la fund câte 3 picioare de leu (fig. 1). Capetele de taur au fruntea, nasul, urechile și botul împodobite cu frunze stilizate, iar gâtul cu desene ce imită părul și coarnele. Cele 3 picioare cu ghiare de leu se reazimă pe postamente înguste.

(Continuare în pag. 2-a)

NOTE

EXPLICAȚIE, LA UN CLIȘEU...

In ziarul nostru cu data de 27 Iulie, la rubrica „Fel de fel" a apărut un clișeu, purtând sus explicația: „Două ființe fericite", iar jos: „Una și-a găsit o mamă, cealaltă un copil".

Explicația o credem insuficient de precisă, și adăogăm că reproducerea fotografiei, pe hârtie de ziar, face să se piardă neobservat un document biologic rarisim...

In clișeu ar fi trebuit să se vadă bine, întâi, chipul unei cățele, stând, cu ochii plini de un simțimânt parcă de duioșie, iar mai jos, trupul ghemuit al unui firav pisoi nounăscut... Din clișeu trebuia să se vadă bine cum pisoiașul suge, dela cățeaua care-l alăptează în cea mai maternă atitudine...

Explicația clișeului ar fi putut fi „Câinele și pisica, în altă concepție decât cea consacrată de secole"...

Noi avem fotografia aceasta, — document aproape senzațional, în ziua de azi, — în care o cățea alăptează, cu o dragoste de adevărată mamă, pe puiul adversarului său tradițional!...

Fotografia, notați, nu e luată din vreuna din revistele străine pline de ciudățenii și de exotism, ci este făcută, alaltăeri, de unul din fotografii ziarului nostru, în curtea casei unei doamne din București, strada Domnița Ruxandra nr. 8...

Scena fotografiată este, deci, absolut reală și strict actuală, ea putând fi văzută în natură la adresa arătată, de oricine dorește!

Documentul acesta capătă azi, mai ales, un caracter de simbol. El îndreptățește oftatul acelui personaj care spunea: „Plus on connaît les hommes, plus on aime les bêtes"... Pe românește, în traducere liberă: „Cu cât pe dobitoace le observăm mai bine, cu-atât mai mult de oameni mi-e scârbă și rușine!..". — *M. Negru*